

دیدم شدم

مهرنازرفیعی

دبیر منطقه ۹ تهران

یک روز در تنهایی خود فکر می‌کردم که چه اتفاقی باعث شد که من خودم را باور کردم؟

راستش در دوره ابتدایی و راهنمایی دانش‌آموزی بودم از همه نظر کاملاً معمولی ولی البته پرتحرک؛ از آن دانش‌آموزانی که معلمان خیلی زود از یادشان می‌برند؛ چون نه شاخص‌های مثبت بالایی دارند و نه منفی، که در خاطر آن‌ها به یادگار بماند.

آن روز داشتم چهارساله دبیرستان را در ذهنم مرور می‌کردم که سبب شد کم‌کم ناگفته‌های ذهنم آشکار شود. به سال اول دبیرستان که رسیدم، با معدل نه چندان بالا، جزء شاگردان برتر کلاس شدم و بدین ترتیب مورد توجه معلمانم قرار گرفتم! چون آن سال‌ها مصادف بود با جنگ تحمیلی (دفاع مقدس) در فعالیت‌های گروهی و اجتماعی مدرسه شرکت کردم و بدین ترتیب مورد توجه کادر مدرسه نیز قرار گرفتم.

توجه معلمانم روز به روز به من افزایش می‌یافت و من با تلاش بیشتر نتایج چشم‌گیرتری به‌دست می‌آوردم تا اینکه شاگرد دوم مدرسه شدم و مجری برنامه‌های مدرسه و... حالا دیگر به قول معروف «دیدم شده بودم» و برای خودم هدف و برنامه داشتم، چشم انداز آینده زندگی‌ام را ترسیم می‌کردم، علاقه‌ام را یافته بودم و برای رسیدن به آن، جهت‌دار تلاش می‌کردم و به آن باور داشتم. این باور حتی به والدینم نیز منتقل شد.

همکاران عزیزم: آیا نمی‌توانیم بذر «باور کردن خود» را به طریقی در وجود دانش‌آموزان خود بکاریم؟ آیا نمی‌توانیم با شناخت هر کس و تقویت او در جهت رشدش هدایت کنیم؟ آیا فقط درس ملاک برتری و توجه است و بس؟ یعنی از تأثیر شگفت‌انگیز خود غافلیم؟ پس بیا اول خود را باور کنیم و سپس...

شده در کلاس، در گروه‌هایی کوچک خلاصه‌ای از پاسخ‌های خود و نیز سایر دانش‌آموزان به یکی از سؤالات را آماده کرده و در کلاس ارائه می‌دهند.

۱. دانش‌آموزان را به گروه‌های سه و یا چهار نفره تقسیم می‌کنیم.

۲. به هر دانش‌آموز یک برگه از سؤالات طرح شده در مورد موضوع درس را می‌دهیم. تعداد سؤالات طرح شده باید با تعداد گروه‌ها در کلاس برابر باشد.

۳. بهتر است سؤالات را شماره‌گذاری کنیم و فضای کافی برای نوشتن پاسخ هر سؤال در نظر بگیریم تا برای بریدن کاغذ و جدا کردن سؤال و پاسخ هر سؤال دچار مشکل نشویم.

۴. همه دانش‌آموزان به‌صورت انفرادی به سؤالات پاسخ می‌دهند و در این حین پاسخ‌های خود را در فضای فراهم شده برای هر سؤال (و نه بیشتر از آن) جا دهند.

۵. متناسب با تعداد سؤالات طرح شده جعبه‌هایی را به‌عنوان صندوق پست آماده می‌کنیم و در اطراف کلاس و دور از هم قرار می‌دهیم. هر یک از صندوق‌ها را نیز شماره‌گذاری می‌کنیم.

۶. دانش‌آموزان پس از پاسخ‌گویی به همه پرسش‌های برگه خود، هر برگه را به‌گونه‌ای می‌برند که پاسخ کامل هر سؤال روی یک نوار کاغذی و از سایر پاسخ‌ها جدا باشد. سپس به اطراف کلاس رفته و پاسخ هر پرسش را در صندوقی با همان شماره می‌اندازند.

۷. بعد از اینکه همه دانش‌آموزان پاسخ‌های خود را در صندوق‌ها انداختند، به گروه‌های خود برمی‌گردند و اعضای هر گروه پس از انتخاب یکی از صندوق‌ها، پاسخ‌های آن صندوق را جمع‌آوری، مطالعه، و مرتب می‌کنند.

۸. دانش‌آموزان هر گروه پس از بررسی پاسخ‌های جمع‌آوری شده از هر صندوق با مشارکت یکدیگر خلاصه‌ای از پاسخ‌های داده شده به پرسش‌ها را آماده کرده و در کلاس ارائه می‌دهند.

در قسمت بعدی، تکنیک‌هایی برای اجرای سه فاز بعدی - بیشکاو، جمع‌بندی و کنشگری - را با هم مرور خواهیم کرد.

